

INSTRUKCJA BEZPIECZE STWA PO AROWEGO

**Hali O rodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo
przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie**

Opracował:

**Inspektor ochrony PPO
Grzegorz RAFALSKI
Upr. Nr. SIOP/7W/2014/2/18
Tel: 604-572-888**

Zatwierdził:

Warszawa, sierpie 2017 r.

Spis treści

I.	Postanowienia ogólne.	3
II.	Zarządzenie wprowadzające w życie IBP.	7
III.	Charakterystyka ogólna i po arowa obiektu.	6
IV.	Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się po arów.	11
V.	źródła i przyczyny zagrożenia ludzi w obiekcie.	13
VI.	Zasady profilaktyki po arowej w budynku.	13
VII.	Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpo arowej.	14
VIII.	Zasady postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.	18
IX.	Organizacja i warunki ewakuacji.	26
X.	Warunki wyposażenia budynku w wymagane urządzenia przeciwpo arowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynności konserwacyjnym.	27
XI.	Zabezpieczenie prac po arowo niebezpiecznych.	28
XII.	Szkolenie przeciwpo arowe pracowników.	28
	<i>Załączniki</i>	30

I. Postanowienia ogólne.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpoawowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 736 z późn. zm.) stanowi, że ochrona przeciwpoawowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarami, klęskami żywiołowymi lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, (bardzo zarządca, użytkownik na podstawie umowy cywilnoprawnej), obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpoawową, zobowiązany jest w szczególności:

- przestrzega przeciwpoawowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposaży budynek w urządzenia przeciwpoawowe oraz środki gaśnicze,
- zapewni osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotowa budynek do prowadzenia akcji ratowniczej, ustali sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru,
- zaznajomi pracowników z przepisami przeciwpoawowymi.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpoawowego określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpoawowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), Polskich Normach i innych przepisach szczegółowych.

Stosowanie tych wymagań w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej jak i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpoawowych oraz działań o charakterze porządkowym, wymaga określenia zadań i odpowiedzialności poszczególnych użytkowników obiektu oraz ich pracowników, stosownie do podziału kompetencji.

Egzekwowanie realizacji tych obowiązków dokonuje Dyrektor OSiR m. st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo osobiście lub poprzez upoważnione osoby:

- kierownika hali sportowej,
- kierownika działu technicznego,
- administratora,
- konserwatora (pełni całodobowy dozór obiektu),
- kierownika ds. bezpieczeństwa (w przypadku organizacji na terenie obiektu imprez masowych).

Zatem optymalne określenie wymagań organizacyjnych, technicznych i porządkowych, stanowi rękami bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie i dobrze przygotowuje do prowadzenia akcji ratowniczej z zewnątrz.

1.1. Cel oraz zasady stosowania instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnym.

"Instrukcja Bezpieczeństwa Poawowego" dla hali sportowej przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie, została opracowana na bazie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku, o ochronie przeciwpoawowej, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 roku, w sprawie ochrony przeciwpoawowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, oraz innych przepisów szczegółowych.

1. Celem opracowania jest ustalenie wymagań przeciwpoawowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji orodka sportowego.

Instrukcja bezpiecze stwa po arowego Hali O rodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie.

2. Do zapoznania z instrukcj i przestrzegania jej ustale zobowi zani s wszyscy pracownicy o rodka sportu, bez wzgl du na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko s u bowe.
3. Postanowienia instrukcji obowi zuj tak e wszystkich pracowników przedsi biorstw i firm (osób prawnych i fizycznych) prowadz cych działalno na terenie o rodka sportu przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie. Obwi zek zapoznania tych osób z tre ci instrukcji nale y do Dyrektora OSiR lub upowa nionej osoby zawieraj cych z nimi umowy.
4. Warunek zapoznania z instrukcj i przestrzegania jej ustale powinien by zawarty w ka dej umowie najmu lub innej umowie, na podstawie, której zewn trzne jednostki organizacyjne prowadz działalno na terenie o rodka sportu przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie. Przyj cie do wiadomo ci ustale „instrukcji bezpiecze stwa po arowego” wszyscy pracownicy potwierdzaj własnor cznym podpisem na „O wiadczeniu” stanowi cym zał cznik do niniejszej instrukcji. O wiadczenia te nale y wł czy do akt osobowych pracownika.
5. Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszaj przepisów szczegóowych dotycz cych ochrony przeciwpo arowej oraz innych aktów normatywnych.
6. *Instrukcja powinna by poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a tak e po takich zmianach sposobu u ytkowania obiektu, które wp ywaj na zmian warunków ochrony przeciwpo arowej.*
7. **Organizacja imprez masowych np. koncertów, imprez sportowych w budynku wymaga spełnienia trybu okre lonego w ustawie z dnia 20 marca 2009 roku o bezpiecze stwie imprez masowych (teks jednolity Dz. U z 2017 roku, poz. 1160). Zasady bezpiecze stwa w trakcie ich trwania, powinny w głównej mierze opiera si o:**
 - *instrukcj post powania w przypadku powstania po aru lub innego miejscowego zagro enia w miejscu i w czasie imprezy masowej, opracowanej na zasadach okre lonych w rozporz dzeniu Ministra Spraw Wewn trznych i Administracji z dnia 13.08.2009 roku, w sprawie zakresu instrukcji post powania w przypadku powstania po aru lub innego miejscowego zagro enia w miejscu i w czasie imprezy masowej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 135 poz. 1113),*
 - *instrukcje okre laj ce zadania dla s u b porz dkowych oraz s u b informacyjnych (z okre leniem rodków i warunków ł czno ci pomi dzy podmiotami bior cymi udział w zabezpieczeniu imprezy),*
 - *regulamin obiektu oraz regulamin imprezy masowej zawieraj cy warunki uczestnictwa i zasady zachowania si osób na niej obecnych.*

Organem wydaj cym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej jest Prezydent m. st. Warszawy reprezentowany przez Urz d m. st. Warszawy Biuro Bezpiecze stwa i Zarz dzania Kryzysowego.

II. Zarz dzenie wprowadzaj ce w ycie IBP.

ZARZ DZENIE Nr

z dnia.....

Dyrektora O rodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo

w sprawie: wprowadzenia w ycie Instrukcji Bezpiecze stwa Po arowego

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpo arowej (tekst jednolity Dz. U. z 2017, poz. 736 z pó n. zm.), oraz rozporz dzenia Ministra Spraw Wewn trznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpo arowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 roku, Nr 109, poz. 719) zarz dzam, co nast puje:

§ 1.

Wprowadzam w ycie "**Instrukcj Bezpiecze stwa Po arowego**", zwan dalej Instrukcj , dla o rodka sportu w budynku przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie, stanowi c zał cznik do niniejszego Zarz dzenia.

§ 2.

Zobowi zuj wszystkich u ytkowników budynku do zapoznania si z tre ci Instrukcji, oraz udokumentowania tego faktu na pi mie.

§ 3.

Zarz dzenie wchodzi w ycie z dniem podpisania.

III. Charakterystyka ogólna i parametry obiektu.

Charakterystyka ogólna

Budynek hali sportowej jednokondygnacyjny z antresolą, niepodpiwniczony. Budynek wykonany w konstrukcji mieszanej stalowo – murowanej. Konstrukcja dachu w przybudówkach w postaci stropu ceramicznego typu Kleina, w części głównej hali dach konstrukcji stalowej.

Parametry budynku:

- powierzchnia zabudowy: 2974,76 m²,
- powierzchnia całkowita: 2996,86 m²,
- powierzchnia użytkowa: 2762,21 m²,
- powierzchnia hali: 1870,68 m²,
- powierzchnia przybudówek: 891,53 m²,
- powierzchnia antresoli: 22,1 m²,
- kubatura całkowita: 22153 m³,
- wysokość: 10,17 m,
- długość hali: 53,54 m,
- szerokość hali: 34,94 m.

Usytuowanie obiektu

Budynek usytuowany w odległości minimum 8 m od obiektów siednich.

Klasyfikacja po awaryjnym

Budynek hali sportowej jednokondygnacyjny z antresolą, niepodpiwniczony, niski w miarę warunków technicznych (do 12m wysokości).

Hala sportowa z uwagi na przeznaczenie, kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, z przybudówkami w których usytuowane są pomieszczenia obsługi hali, w tym: szatnie, pomieszczenia administracyjno - biurowe, siłownia, pomieszczenia socjalno – bytowe, zakwalifikowanymi do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

Pomieszczenia techniczne, magazynowe, gospodarcze kwalifikuje się ze względu na wartość występujących obciążeń ogniowego. Zakłada się, że średnie obciążenie w ww. pomieszczeniach nie przekroczy 500 MJ/m².

Antresola przeznaczona do przebywania dla nie więcej niż 10 osób. Schody prowadzące na antresolę szerokości w świetle co najmniej 0,9m, spoczniki co najmniej 0,9m w świetle, maksymalna wysokość stopni 0,19m. Schody bez wymagań w zakresie odporności ogniowej.

W budynku nie przewiduje się składowania lub stosowania substancji łatwo zapalnych w ilości stwarzających zagrożenie wybuchem.

Odporność po awaryjnym budynku i odporność ogniowa elementów budynku

Dla budynku hali sportowej jednokondygnacyjnej z antresolą, niepodpiwniczonej wymagana jest „D” klasa odporności po awaryjnym.

Poszczególne elementy budynku będą posiadały następującą odporność ogniową:

Elementy budynku	Klasa odporności ogniowej
• główna konstrukcja nośna	R 30
• stropy	REI 30
• ściany zewnętrzne	EI 30

Wszystkie elementy NRO (nierozprzestrzeniające ognia).

Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych w klasie odporności ogniowej EI 15 (dotyczy ścian wydzielających korytarze w przybudówkach hali).

Obudowa przewodów kominowych w klasie odporności ogniowej EI 60. Przekrycie dachu hali sportowej w klasie odporności ogniowej RE 15.

Strefy pożarowe

Dla budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I jednokondygnacyjnych, dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej wynosi 10000 m². Rzeczywista powierzchnia całkowita budynku wynosi 2996,86 m².

Hala stanowi odrębny strefę pożarową o wielkości nie przekraczającej dopuszczalnej wartości. Strefa z pomieszczeniami zakwalifikowanymi do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL III.

Ponadto jako odrębny podstrefę pożarową wydzielono pomieszczenie głównej rozdzielni elektrycznej tj. ścianami o klasie odporności ogniowej REI 60 oraz drzwiami o klasie EI 30.

Pomieszczenie kotłowni olejowej wydzielone ścianami o klasie odporności ogniowej EI 60, stropem o klasie REI 60 oraz zamkniętymi drzwiami o klasie EI 30.

Magazyn oleju opałowego wydzielone ścianami o klasie odporności ogniowej EI 120, stropem o klasie REI 120 oraz zamkniętymi drzwiami o klasie EI 60.

W przypadku konieczności pozostawienia drzwi przeciwpożarowych w pozycji otwartej, należy je wyposażone w samoczynne urządzenia zamykające, które zadziałają w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego w jednej z wydzielonych stref pożarowych.

Korytarze w przybudówkach przedzielone przegrodami z drzwiami dymoszczelnymi na odcinki nie dłuższe niż 50m.

Drzwi przeciwpożarowe wyposażone w samozamykacze.

Przejścia instalacyjnym otworami powyżej 4 cm przechodzącymi przez ściany i stropy pomieszczeń zamkniętych tj. kotłowni olejowej, magazynu oleju opałowego dla których wymagana klasa odporności ogniowej jest nie niższa niż EI 60 lub REI 60, zostanie zapewniona klasa odporności ogniowej wymaganej dla tych elementów.

Przejścia instalacyjne przechodzące przez zewnętrzne ściany budynku, znajdujące się poniżej poziomu terenu zabezpieczone zostaną przed możliwością przenikania gazu do wnętrza budynku.

Parametry po arowe wyst puj cych substancji palnych

W obiekcie wyst puje magazyn oleju opałowego w ilo ci 3 m³. W budynku składowane s w małych ilo ciach materiały i wyroby biurowe typu: papier, drewno, wyroby drewnopochodne; wyroby tekstylne oraz tworzywa sztuczne, które nie stwarzaj szczególnego zagro enia po arowego.

Ewakuacja

W hali przewiduje si :

- organizacj koncertów z widowni na maksymalnie 1350 miejsc,
- organizacj imprez sportowych z widowni na maksymalnie 999 miejsc.

W budynku w trakcie trwania koncertu maksymalnie b dzie mogło przebywa 1400 osób, natomiast w trakcie imprezy sportowej 1100 osób.

Korytarze w przybudówkach przedzielone przegrodami z drzwiami dymoszczelnymi na odcinku nie dłu sze ni 50m.

W budynku zapewniono wymagania dotycz ce parametrów doj i przej ewakuacyjnych przewidzianych w warunkach technicznych.

Dopuszczalne długo ci przej ewakuacyjnych w pomieszczeniu sali sportowej, nie b d przekracza 50 m, uwzgl dniaj c e hala posiada wysoko powy ej 5 m. Dopuszczalne długo ci przej ewakuacyjnych w pozostałych pomieszczeniach budynku, nie b d przekracza 40m i prowadzi przez wi cej ni trzy pomieszczenia.

Dopuszczalne długo ci doj ewakuacyjnych w hali sportowej b d wynosi :

- do 10 m przy jednym kierunku ewakuacji,
- do 40 m przy dwóch kierunkach ewakuacji.

Z sali sportowej zapewniono 5 wyj ewakuacyjnych, w tym:

- szeroko ci 3m, które prowadz bezpo rednio na zewn trz budynku,
- szeroko ci 2,2m, które poprzez przedsionek – korytarz i drzwi szeroko ci 2,2m prowadz bezpo rednio na zewn trz budynku,
- szeroko ci 1,9m, które poprzez hol i przedsionek z podwójnymi drzwiami szeroko ci 1,9m, prowadz bezpo rednio na zewn trz budynku,
- szeroko ci 1,9m, które poprzez przedsionek – korytarz i drzwi szeroko ci 1,9m prowadz bezpo rednio na zewn trz budynku,
- szeroko ci 0,9m, które poprzez korytarz i drzwi szeroko ci 1,4m prowadz bezpo rednio na zewn trz budynku,

Wyj cia oddalone wzgl dem siebie o co najmniej 5 m. Drzwi ewakuacyjne z sali sportowej o ł cznej szeroko ci w wietle 9,9m.

Szeroko poziomych i pionowych dróg komunikacji, wyj ewakuacyjnych dostosowana do maksymalnej ilo ci osób, które mog przebywa budynku. Drzwi na drodze ewakuacji z sali sportowej oraz drzwi stanowi ce wyj cia ewakuacyjne z budynku otwieraj si zgodnie z kierunkiem ewakuacji.

Na drzwiach stanowi cych wyj cia ewakuacyjne z sali sportowej oraz na drzwiach usytuowanych na drodze ewakuacji z ww. sali zastosowano zamki przeciw-paniczne.

Szeroko poziomych dróg ewakuacyjnych co najmniej 1,2 m, przy czym je eli słu y do ewakuacji ponad 20 osób, co najmniej 1,4 m.

Instrukcja bezpieczeństwa po arowego Hali O rodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obro ców Tobruku 40 w Warszawie.

Widownia na sali sportowej na której miejsca do siedzenia b d ustawione w rz dach, b dzie spełnia nast puj ce parametry:

- fotele i inne siedzenia trudno zapalne oraz niewydzielaj ce produktów rozkładu i spalania, okre lonych jako bardzo toksyczne, zgodnie z Polsk Norm dotycz c bada wydzielania produktów toksycznych; okre lenie trudno zapalny przypisuje si fotelom i innym siedzeniom, które nie ulegaj post puj cemu tleniu i spalaniu płomieniowemu w warunkach okre lonych Polsk Norm dotycz c badania zapalno ci mebli tapicerowanych,
- szeroko przej pomi dzy rz dami siedze nie mniejsz ni 0,45m, przy czym odległo t nale y ustala , bior c pod uwag odst p mi dzy stałymi elementami siedze ,
- liczb siedze w rz dzie nie wi ksz ni 16 pomi dzy przej ciami oraz 8 w rz dzie przy ciennym, przy czym dopuszcza si zwi kszenie liczby miejsc w rz dach odpowiednio do 40 i 20 pod warunkiem zwi kszenia odst pu mi dzy rz dami siedze o 1cm na ka de dodatkowe siedzenie odpowiednio powy ej 16 lub 8,
- szeroko przej komunikacyjnych nie mniejsz ni 1,2m przy liczbie osób do 150, a przy wi kszej ich liczbie szeroko t nale y zwi kszy proporcjonalnie o 0,6m na 100 osób,
- rz dy siedze lub ławek trwale umocowane do podłogi albo siedzenia sztywno ł czone ze sob w rz dy oraz mi dzy rz dami.

Organizacja imprez masowych np. koncertów, imprez sportowych w budynku wymaga spełnienia trybu okre lonego w ustawie z dnia 20 marca 2009 roku o bezpiecze stwie imprez masowych (tekst jednolity Dz. U z 2017 roku, poz. 1160). Zasady bezpiecze stwa w trakcie ich trwania, powinny w głównej mierze opiera si o:

- instrukcj post powania w przypadku powstania po aru lub innego miejscowego zagro enia w miejscu i w czasie imprezy masowej, opracowanej na zasadach okre lonych w rozporz dzeniu Ministra Spraw Wewn trznych i Administracji z dnia 13.08.2009 roku, w sprawie zakresu instrukcji post powania w przypadku powstania po aru lub innego miejscowego zagro enia w miejscu i w czasie imprezy masowej (Dz. U. Nr 135 poz. 1113),
- instrukcje okre laj ce zadania dla słu b porz dkowych oraz słu b informacyjnych (z okre leniem rodków i warunków ł czno ci pomi dzy podmiotami bior cymi udział w zabezpieczaniu imprezy),
- regulamin obiektu oraz regulamin imprezy masowej zawieraj cy warunki uczestnictwa i zasady zachowania si osób na niej obecnych.

Organem wydaj cym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej jest Prezydent m. st. Warszawy, reprezentowany przez Urz d m. st. Warszawy Biuro Bezpiecze stwa i Zarz dzania Kryzysowego.

Wystrój wn trz i ci gów komunikacyjnych

W zakresie wystroju wn trz i dróg ewakuacyjnych w budynku, b d spełnione nast puj ce wymagania:

- do wyko czenia wn trz nie powinny by stosowane materiały łatwo zapalne, których produkty rozkładu s toksyczne lub intensywnie dymi ce,
- na drogach ewakuacyjnych powinny by stosowane materiały co najmniej trudno zapalne,
- okładziny sufitów i sufity podwieszane powinny by wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapi cych i nie odpadaj cych pod wpływem ognia,
- w pomieszczeniu sali sportowej, w którym mo e przebywa wi cej ni 50 osób,

przegrody, stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrza, wykładziny podłogowe powinny być wykonane z materiałów co najmniej trudno zapalnych.

Instalacje i urządzenia w hali

Budynek hali sportowej wyposażony jest w następujące instalacje i urządzenia związane z ochroną przeciwpożarową:

- instalacje elektryczne z przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu usytuowanym przy głównym wejściu,
- system sygnalizacji pożaru z monitoringiem pożarowym,
- instalacje oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjne i kierunkowego),
- instalacje wodociągowe przeciwpożarowe z hydrantami wewnętrznymi 25,
- instalacje wentylacji mechanicznej,
- samoczynne urządzenie oddymiające w Sali sportowej,
- odgromowienie, ochrona podstawowa.

Magazyn oleju opałowego wyposażony w:

- wentylację nawiewno-wywiewną zapewniającą od 2 do 4 wymian na godzinę,
- okno,
- zbiorniki oleju opałowego, przewody wykonane z tworzywa sztucznego, chronione przed elektrycznością statyczną, zgodnie z warunkami określonymi w Polskich Normach dotyczących tej ochrony,
- szczelną izolację na przenikanie oleju w postaci wanny wychwytywającej, mogącej w przypadku awarii pomieścić olej o objętości jednego zbiornika,
- zbiorniki oleju opałowego wyposażone w układ przewodów do napełniania, odpowietrzania i czerpania oleju oraz w sygnalizator poziomu napełnienia, przekazujący sygnał do miejsca, w którym jest zlokalizowany króciec do napełniania.

Magazynowany olej opałowy powinien się charakteryzować temperaturą zapłonu powyżej 55 °C.

Wyposażenie w gałnice

Przy wyposażaniu budynku w sprzęt gałniczy uwzględniono następujące zasady:

- co najmniej jedna jednostka masy gałniczego 2 kg lub 3 dm³ zawartego w gałnicy przypada na każde 100 m² powierzchni budynku,
- maksymalna długość dojścia do gałnicy 30 m,
- do gałnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- gałnice należy rozmieszczać w miejscach łatwo dostępnych.

Przewidziano wyposażenie budynku w gałnice proszkowe przeznaczone do gaszenia pożarów grupy A, B i C z możliwością gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń, gałnice nieogone GS-5 przeznaczone do gaszenia pożarów grupy B i C przy pomieszczeniach technicznych.

Miejsca ustawienia gałnic, urządzeń przeciwpożarowych oraz drogi ewakuacyjne oznakowane znakami bezpieczeństwa i ewakuacji zgodnie z Polskimi Normami.

Dojazd po awaryjnym

Do budynku zapewniono dojazd po awaryjnym przebiegający wzdłuż dwóch boków obiektu tj.:

- w postaci drogi wewnętrznej przebiegającej wzdłuż elewacji frontowej, zakończonej korytarzem o długości nie większej niż 15m, z którego wyjazd jest możliwy jedynie przez cofnięcie pojazdu,
- w postaci drogi wewnętrznej przebiegającej wzdłuż „tylnej” elewacji z objazdem po tlicowym umiarkowanym zawrócenie pojazdu.

Pomiędzy drogami po awaryjnym a ścianami budynku nie będą występowały stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości ponad 3 m, które uniemożliwiłyby dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych.

Od drogi po awaryjnej do wejścia do budynku zapewniono utwardzone dojście o szerokości co najmniej 1,5 m i długości nie większej niż 50 m.

Droga po awaryjna o szerokości co najmniej 4m, nachyleniu podłużnym nie przekraczającym 5%, oddalona od ściany budynku o 5 – 15m. Najmniejszy promień zewnętrzny łuku drogi po awaryjnej 11m.

Droga po awaryjna umożliwi przejazd pojazdów o nacisku osi na nawierzchni jezdni co najmniej 100 kN.

Szerokość przejazdu na teren hali co najmniej 3,6m, w tym szerokość jezdni co najmniej 3m.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia po awaryjnym

Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia po awaryjnym dla budynku wynosi 20 l/s z dwóch hydrantów zewnętrznych o średnicy 80 mm. Zaopatrzenie zapewnia miejscą się wodociągowa z hydrantami podziemnymi usytuowanymi w ulicy Obroćców Tobruku oraz ulicy Z. Pieniaka.

IV. Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się po awaryjnym.

4.1 źródła powstania po awaryjnym w obiekcie.

Potencjalne źródła powstania po awaryjnym mogą wynikać z:

- 1) Stosowania oleju opałowego do zasilania pieców centralnego ogrzewania hali sportowej. Nieszczelność połączeń przewodów do zasilania pieca, awaryjny stan pracy instalacji mogą stworzyć zagrożenie po awaryjnym.

Eksploatacja pieca centralnego ogrzewania nie należy dopuszczać do:

- przysłaniania lub zamykania otworów napowietrzających i odpowietrzających,
- przysłaniania lub zamykania otworów przewodów kominowych,
- w bezpośredniej bliskości kotła nie składowanie palnych materiałów wybuchowych lub łatwo palnych,
- przemywania palnika rozpuszczalnikami oraz płynami zawierającymi związki chloru jest niedopuszczalne,

- obowiązkowo, przynajmniej raz w roku lub po postoju przed ponownym uruchomieniem palnika należy oczyścić z sadzy komorę spalania, inne części kotła oraz przewody kominowe,
- czynności obsługowe kotła może wykonywać wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia eksploatacyjne.

Magazynowany olej opałowy powinien się charakteryzować temperaturą zapłonu powyżej 55 °C.

- 2) Stosowania, składowania w pomieszczeniach technicznych, gospodarczych obiektu palnych materiałów i substancji, opakowań, produktów z tworzyw sztucznych. Składowanie ww. materiałów w ilości powodującej przekroczenie dopuszczalnej gęstości obciążenia ogniowego. Dlatego bardzo ważny jest sposób stosowania i składowania wszystkich materiałów znajdujących się w budynku, w szczególności materiałów niebezpiecznych pożarowo. Niewłaściwe składowanie materiałów palnych, oraz zaniedbania organizacyjno - porządkowe mogą być przyczyną powstania pożaru, a w konsekwencji jego szybkiego rozprzestrzeniania się na cały obiekt.
- 3) Stosowania w działalności usługowo - biurowej palnych materiałów i substancji. Niewłaściwe składowanie materiałów palnych, oraz zaniedbania organizacyjno - porządkowe mogą być przyczyną powstania pożaru, a w konsekwencji jego szybkiego rozprzestrzeniania się na cały obiekt.
- 4) Wady oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych wynikających z:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążenia poprzez zwiększenie ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
 - niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i pożarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
 - stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
 - stosowania urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
 - braku bieżącej i okresowej konserwacji.
- 5) Używanie otwartego ognia:
 - zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem arcych się papierosów w siedzeniu materiałów palnych,
 - prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo.

4.2. Przyczyny i drogi rozprzestrzeniania się pożarów w obiekcie.

Przyczynami rozprzestrzeniania się ognia w budynku mogą być :

- a) niezauważenie pożaru w początkowym stadium,
- b) nagromadzenie w miejscu powstania pożaru oraz w okolicy materiałów palnych,
- c) opóźnione zaalarmowanie jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- d) brak lub niewłaściwe użycie środków do gaszenia pożaru w zarodku,
- e) otwarcie drzwi i okien, powodujące dopływ świeżego powietrza do ogniska pożaru,

f) brak lub utrudniony dojazd dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

Drogami rozprzestrzeniania się pożarów są:

- a) palne elementy wyposażenia wnętrz oraz wyposażenia pomieszczeń,
- b) umieszczanie palnych elementów wystroju wnętrz oraz innych materiałów i przedmiotów palnych na drogach komunikacji ogólnej,
- c) systemy technologicznych i komunikacyjnych połączeń pomiędzy pomieszczeniami oraz innymi częściami budynku,
- d) palne elementy konstrukcyjne budynku.

V. Źródła i przyczyny zagrożenia ludzi w obiektach.

Zagrożenie zdrowia i życia ludzi przebywających w czasie pożaru w budynku może wystąpić w wyniku:

- **toksycznego lub duszącego oddziaływania dymów i gazów pożarowych, które zawierają szkodliwe lub trujące substancje lotne, powstałe w wyniku spalania materiałów,**
- poparzenia powstałe w wyniku oddziaływania termicznego płomieni, promieniowania cieplnego, kontaktu z nagrzanymi przedmiotami i powierzchniami,
- uszkodzenia mechaniczne ciała powstałe od wielu czynników, m.in. przewrócenia się przedmiotów, paniki, upadków przy słabej widoczności (zadymienie dróg ewakuacji) i po piechu.

Szczególnie niebezpieczne dla ludzi w czasie pożaru jest:

- zamknięcie drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń, obiektu,
- zastawienie i zawieszenie poziomych i pionowych dróg ewakuacji,
- użycie niewłaściwych środków gaśniczych przy gaszeniu pożaru np. wody do gaszenia palących się urządzeń i instalacji elektrycznych pod napięciami, wody do gaszenia palących się tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

VI. Zasady profilaktyki pożarowej w budynku.

W czasie eksploatacji hali sportowej należy przestrzegać przepisów profilaktycznych o zachowaniu bezpieczeństwa pożarowego, ograniczając w ten sposób możliwość powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów, a także gwarantując środki ratownicze na wypadek zaistnienia pożaru.

W celu zachowania ogólnych warunków bezpieczeństwa pożarowego użytkownik hali zobowiązany jest do:

- umieszczenia w miejscach ogólnodostępnych i widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru,
- oznakowania zgodnie z Polskimi Normami: dróg, wyjść i kierunków ewakuacji; usytuowania urządzeń przeciwpożarowych, lokalizacji przeciwpożarowych czynników przodu elektrycznego i miejsc składowania materiałów pożarowo niebezpiecznych,

- utrzymania w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej urządzeń, instalacji przeciwpożarowych i gaśnic.

Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru w budynku określono w **załączniku nr 3 instrukcji**.

VII. Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej właściwie (bardzo dżardca, użytkownik na podstawie umowy cywilnoprawnej) obiektu jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji budynku wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób, zwierzanych z obrodkiem sportu przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie, obowiązków pracowniczych z zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa po awaryjnym.

Uznaj c odpowiedzialność ustawow Dyrektora OSiR m. st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo, okre la si jednocze nie zakres zada i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa po awaryjnego dla wszystkich pracowników. Przy tym nale y zaznaczyć, e zakres obowiązków słu bowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru wiadczonej pracy zawiera tak e obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) na zajmowanym stanowisku pracy. Zatem zakres odpowiedzialności za sprawy ochrony ppo . dla pracowników, nale y traktować, jako zakres ramowy, słu cy generalnie do celów szkolenia przeciwpożarowego.

7.1 Obowiązki wszystkich pracowników.

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zagrożeń po awaryjnego na zajmowanym stanowisku pracy, oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- orientację w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi gaśnic, hydrantów,
- znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia,
- udział w akcji ratowniczo - gaśniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją,
- udział w szkoleniach przeciwpożarowych,
- niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania,
- przestrzeganie obowiązków przepisów i instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnego,
- realizację poleceń przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa po awaryjnego w obrodku.

ponadto każdy pracownik zobowiązany jest do:

- przed zakończeniem pracy sprawdzenia, czy przy opuszczonym stanowisku zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne oraz czy nie występują inne rodzaje zagrożeń,
- *przestrzegania zakazu używania otwartego ognia w lokalu - budynku,*
- *przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych w lokalu - budynku.*

7.2 Obowiązki Dyrektora Orodka Sportu i Rekreacji m. st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo.

Szczególnie odpowiedzialny za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponosi Dyrektor OSiR m. st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo, który zgodnie z zapisami ustawy o ochronie ppo., oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony ppo. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających. Wykonując swoje obowiązki Dyrektor ma prawo sędować odpowiedzialności i związane z tym obowiązki na pracownika niniejszego szczebla, oraz poszczególnych użytkowników budynku.

Zakres kompetencji w tym przypadku, powinien być jednoznacznie sprecyzowany w zakresie obowiązków służbowych pracownika określonych w umowie najmu lub innej umowie cywilnoprawnej, na podstawie której zewnętrzne jednostki organizacyjne prowadzą działalność na terenie Orodka Sportu i Rekreacji przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

Dyrektor Orodka Sportu i Rekreacji w szczególności odpowiada za:

- organizację ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich pracowników i użytkowników hali sportowej, w tym postanowie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- organizowanie stanowisk pracy zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi oraz bhp,
- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w hali sportowej,
- zapewnienie osobom przebywającym w orodku sportowym bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- zapewnienie wyposażenia orodka sportowego w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- przygotowanie hali sportowej do prowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych,
- kierowanie akcji ratowniczo - gaśniczej lub ewakuacyjnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych (zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale VIII i IX instrukcji),
- współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożenia oraz przeprowadzania ewakuacji osób i mienia,
- planowanie remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego orodka sportowego,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrożających bezpieczeństwu pożarowemu w hali sportowej,
- nadzór nad przeszkoleniem przeciwpożarowym pracowników.

7.3 Obowiązki Kierownika hali sportowej.

Kierownik hali sportowej w szczególności odpowiada za:

- nadzór i kontrol nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez użytkowników obiektu, w tym postanowie instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnym,
- organizowanie stanowisk pracy w obiekcie zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi oraz bhp,
- nadzór nad przestrzeganiem przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w hali sportowej,
- nadzór nad zapewnieniem osobom przebywającym na terenie obiektu bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przygotowanie hali sportowej do prowadzenia działań ratowniczo - gasniczych,
- kierowanie akcji ratowniczo - gasniczej lub ewakuacyjnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych (zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale VIII i IX instrukcji),
- współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożenia oraz przeprowadzania ewakuacji osób i mienia,
- informowanie Dyrektora OSiR o zauważonych nieprawidłowościach mogących mieć wpływ na poziom bezpieczeństwa w budynku,
- podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrożających bezpieczeństwu po awaryjnym lokalu - budynku,
- kontrol nad przeszkoleniem przeciwpożarowym pracowników,
-
- natychmiastowego powiadomienia o zaistniałym pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu Dyrektora OSiR Bemowo.

7.4 Obowiązki Kierownika Działu Technicznego.

Kierownik Działu Technicznego w szczególności odpowiada za:

- kontrol nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich pracowników i użytkowników orodka sportu, w tym postanowie instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnym,
- nadzór i kontrol nad przestrzeganiem przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w orodku sportu,
- kierowanie akcji ratowniczo - gasniczej lub ewakuacyjnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych (zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale VIII i IX instrukcji),
- współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożenia oraz przeprowadzania ewakuacji osób i mienia,
- nadzór nad sprawnością techniczną instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz użytkowych, w które wyposażona jest hala sportowa, w tym:

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

- kontrolowanie czasookresów wymaganych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz urządzeń przeciwpożarowych,
- gromadzenie dokumentacji dot. prowadzonych przeglądów, czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz urządzeń przeciwpożarowych,
- nadzór nad wyposażeniem hali sportowej w gaśnice, hydrantów wewnętrznych i prądownice,
- nadzór nad utrzymaniem gaśnic w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienie systematycznych ich konserwacji,
- przygotowanie remontów, adaptacji i niezbędnych konserwacji urządzeń i instalacji z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego hali sportowej,
- informowanie Kierownika obiektu o zauważonych nieprawidłowościach mogących mieć wpływ na poziom bezpieczeństwa w budynku,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu po awaryjnym hali sportowej.

7.5 Obowiązki administratora obiektu.

Administrator obiektu w szczególności odpowiada za:

- kontrol nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez pracowników i użytkowników obiektu, w tym postanowie instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnym,
- kontrol nad sprawnością techniczną instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz urządzeń przeciwpożarowych, w które wyposażony jest budynek, w tym:
 - kontrolowanie czasookresów wymaganych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz urządzeń przeciwpożarowych,
 - gromadzenie dokumentacji dot. prowadzonych przeglądów, czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz urządzeń przeciwpożarowych,
- kontrol wyposażenia budynku w gaśnice, hydrantów wewnętrznych i prądownice,
- kontrol nad utrzymaniem gaśnic w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienie systematycznych ich konserwacji,
- podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku,
- kierowanie akcji ratowniczo-gaśniczej lub ewakuacyjnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych (zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale VIII i IX instrukcji),
- informowanie Kierownika obiektu lub upoważnionej przez niego osoby o zauważonych nieprawidłowościach mogących mieć wpływ na poziom bezpieczeństwa w budynku,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu po awaryjnym budynku.

VIII. Zasady postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

Zgodnie z przyjętymi w hali sportowej procedurami, w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej, akcja ratowniczo-gasnicza w budynku kierowana będzie kolejno przez:

- **Dyrektor OSiR Bemowo,**
- **Kierownik hali sportowej,**
- **Kierownik działu technicznego,**

a w przypadku ich nieobecności w obiekcie:

- **administrator obiektu,**
- **konserwator** (pełni całonocny dozór obiektu).

Dyrektor Orodka Sportu i Rekreacji Bemowo lub osoba określona w ww. scenariuszu kierująca akcją powinna:

- zapoznać się z zaistniałym zdarzeniem,
- w oparciu o dokonaną analizę sytuacji pożarowej oraz przy wykorzystaniu dostępnych sił i środków podejmować decyzje i działania mające na celu bezpieczne i sprawne prowadzenie ewakuacji ludzi oraz mienia z obiektu, a także szybkie ugaszenie ogniska pożaru w zarodku, lub zneutralizowanie powstałego zagrożenia,
- nie dopuścić do paniki wśród ewakuowanych,
- zapewnić pierwszą pomoc dla poszkodowanych osób,
- ustalić miejsce dla ewakuowanych osób,
- z chwilą przybycia jednostek Straży Pożarnej przekazać kierownictwo akcji dowódcy przybyłych jednostek oraz poinformować go o sytuacji pożarowej,
- współpracować z dowódcą przybyłych jednostek straży pożarnej oraz udzielać mu niezbędnej pomocy i informacji przez cały czas trwania akcji i po jej zakończeniu,
- zabezpieczyć teren zdarzenia po zakończeniu akcji poprzez wystawienie posterunku celem uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczyśliwego wypadku, sprawowanie nadzoru nad ewakuowanym mieniem celem zabezpieczenia go przed kradzieżą i zniszczeniem, oraz kierowanie pracami związanymi z uporządkowaniem pogorzeliska (po zakończeniu prac komisji dochodzeniowo-śledczej ustalać przyczynę powstania pożaru).

8.1 Zasady postępowania dla osób przebywających w budynku.

8.1.1 Procedury postępowania dla kierujących akcją ratowniczą¹ w hali sportowej.

I. W przypadku uzyskania informacji o wyłączeniu prądu w orodku zagrożenia po awaryjnym, kierujący akcją¹:	
1.	Przerzywa wykonywaną pracę.
2.	Zapoznaje się z zaistniałym zdarzeniem – udaje się w jego pobliże.
3.	<p>W oparciu o dokonaną analizę sytuacji po awaryjnej, zarządza:</p> <ul style="list-style-type: none">• akcją gaśniczą – w przypadku pożaru małego (np. pożar kosza na śmieci, pożar dokumentów na biurku) <p>lub</p> <p>ewakuację osób przebywających w budynku – w przypadku pożaru rozwinętego „dużego” (np. pożar szatni, pożar rozdzielni elektrycznej, magazynu oleju opałowego).</p> <p>Kierujący akcją ewakuacyjną¹ może wyznaczyć spośród pracowników hali sportowej osobę do pełnienia funkcji kontaktowej ze strażakami oraz do wewnętrznej komunikacji. Wyznaczona osoba pełni swoją funkcję z poziomu recepcji, przy którym usytuowano centralę sygnalizacji po awaryjnej.</p>
4.	<p>Jeżeli w momencie podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi z hali, nie działa sygnalizacja akustyczna systemu sygnalizacji pożaru (SSP):</p> <ul style="list-style-type: none">• <u>wyznacza pracownika</u> do uruchomienia ręcznego ostrzegacza pożaru usytuowanego przy centrali po awaryjnej (tzw. „Rop Generał”), <div style="text-align: center;"></div> <p><u>Uruchomienie Rop-a spowoduje:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• wyświetlenie informacji o realnym zagrożeniu w pomieszczeniu centrali po awaryjnej,• wysłanie informacji o pożarze do stacji monitorowania państwowej straży pożarnej,• wyłączenie wszystkich central wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i wentylatorów wentylacji ogólnej – bytowej w budynku,• zamknięcie klapy przeciwpożarowych – odcinających na kanałach wentylacji ogólnej w budynku (jeżeli zostaną zainstalowane w obiekcie),• uruchomienie sygnalizacji akustycznej SSP w całym budynku,• wyłączenie rozgłaszania zwiastanego z organizowanymi imprezami w hali (nie dotyczy nagłośnienia speakerów, poprzez które będzie można przekazać np. ukryte komunikaty dla obsługi organizowanych imprez, szczegółowe komunikaty bezpieczeństwa),• uruchomienie sygnalizacji akustycznej SSP w budynku,• wyłączenie wentylatorów oddymiających wyciągowych (6 sztuk) w sali sportowej,• otwarcie drzwi stanowiących napowietrzanie wentylacji oddymiającej sali sportowej. <ul style="list-style-type: none">• ponadto w razie potrzeby, <u>wyznacza pracownika np. konserwatora</u>, który poruszając się po obiekcie, ogłasza alarm: „Uwaga zagrożenie po awaryjnym, proszę opuścić budynek i udać się na teren dla ewakuowanych” (komunikat ogłoszony ustnie). <p>W celu realizacji ww. zaleceń zaleca się wyposażenie budynku w tuby, poprzez które można przekazywać komunikaty głosowe.</p> <p><u>Jednocześnie ww. komunikat może być również przekazywany poprzez nagłośnienie speakerów.</u></p>

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym zdarzeniu w Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

5.	W momencie podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi, kierujący akcją ratowniczą ¹ zakłada kamizelkę odblaskową z nadrukiem koordynator działań ratowniczych (powszechnie umiarkowane szybkie zidentyfikowanie kierującego przez przybyłe na miejsce służby ratownicze).
6.	W celu określenia ilości ewakuowanych osób, egzekwuje od pracownika recepcji/konserwatora przekazania: <ul style="list-style-type: none"> • wykazu liczby pracowników przebywających w obiekcie określonej na podstawie rejestru obecności, • wykazu osób wyciecznych, trenujących w danej grupie. oraz od poszczególnych trenerów, instruktorów prowadzących zajęcia w hali: <ul style="list-style-type: none"> • wykazu osób wyciecznych, trenujących w danej grupie.
7.	Trenerzy, instruktorzy grup sportowych przeprowadzają ewakuację w swoich sekcjach. Pracownicy powinni wykonywać polecenia kierującego akcją ¹ Ewakuacja powinna się odbywać następująco kolejno: <ul style="list-style-type: none"> • ewakuacja osób z pomieszczeń, w których powstało zagrożenie lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, zadymienia, • ewakuacja osób z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie, • ewakuacja pozostałych osób w obiekcie.
8.	Grupy sportowe oraz pracownicy w sposób uporządkowany opuszczają zagrożone strefy i udają się na zewnątrz hali – na teren dla ewakuowanych ³ .
9.	Nadzoruje przebieg ewakuacji z poziomu głównego wejścia do hali sportowej.
10.	Podejmuje kroki zmierzające do nie dopuszczenia do paniki wśród ewakuowanych.
11.	Wyznacza pracownika recepcji/konserwatora do powiadomienia o pożarze Państwowej Straży Pożarnej oraz w miarę potrzeby inne służby ratownicze np. Policję, Pogotowie Ratunkowe.
12.	Wyznacza z pozostałych podległych pracowników osoby, które zabezpieczają przed wchodzeniem do hali sportowej osób postronnych.
13.	Sprawdza czy przygotowany zestaw awaryjny dla straży pożarnej (za powiadomienia odpowiada pracownik recepcji/konserwator). Zestaw powinien zawierać: <ul style="list-style-type: none"> - klucze do poszczególnych pomieszczeń budynku, - instrukcję bezpieczeństwa po awaryjnym zdarzeniu z planem hali sportowej, planem sytuacyjnym. Powyższy zestaw powinien znajdować się w pomieszczeniu recepcji przy centrali pożarowej.
14.	W przypadku pożaru zagraża bezpieczeństwu hali sportowej np. pożar rozwinięty, lub na wyraźne polecenie dowódcy Państwowej Straży Pożarnej, <u>wydać polecenie</u> (wyznaczonemu pracownikowi) do wyłączenia przeciwpożarowego wyłącznika prądu. <div style="text-align: center;"> <p>Wyłącznik usytuowany przy głównym wejściu do budynku.</p> </div>
13.	Zamyka strumień ewakuowanych ludzi z budynku.
14.	Po wyprowadzeniu na zewnątrz budynku osób wyciecznych, trenujących, pracowników oraz osób postronnych, jeżeli pożar nadal zagraża bezpieczeństwu ludzi, wydaje polecenie opuszczenia budynku osobom funkcyjnym ² .

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym wyłączeniu prądu w Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

15.	Po wyprowadzeniu osób z budynku udaje się na teren dla ewakuowanych ³ .
16.	Na podstawie informacji uzyskanych od trenerów, instruktorów, pracownika rejestracji/konserwatora oraz osób funkcyjnych ² dokonuje oceny czy wszystkie osoby, które przebywały w budynku zostały ewakuowane.
17.	Przy niezgodności stanu osobowego ewakuowanych osób z ilością przebywającą w budynku, jeżeli sytuacja awaryjna na to pozwala wyznacza spośród pracowników osoby, które wracają do hali po ludzi, którzy nie zdołali się ewakuować (przyjmując przy tym zasady, które wracają grupami, co najmniej dwuosobowe). Sprawdzenie, czy wszyscy opuścili pomieszczenia budynku, należy rozpocząć od miejsc najbardziej oddalonych od wyjścia.
18.	Z chwilą przybycia jednostek Straży Pożarnej, przekazuje kierownictwo akcji dowódcy przybyłych jednostek oraz informuje go o występującej sytuacji awaryjnej.
19.	Po ugaszeniu pożaru i przewietrzeniu pomieszczeń obiektu (informacja od jednostek PSP) odwołuje alarm.

¹ Osobą odpowiedzialną za kierowanie akcją ratowniczą – gąsiczną w Orodku Sportu jest w kolejności:

- Dyrektor OSiR Bemowo,
- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,
- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

² Osoby funkcyjne:

- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,
- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

³ Teren dla ewakuowanych stanowi plac wewnętrzny na prawo od głównego wejścia.

8.1.2 Procedury postępowania dla osób funkcyjnych² w hali sportowej.

I. W przypadku uzyskania informacji o wykryciu w obiekcie zagrożenia po pożaru, osoby funkcyjne² powinny:	
1.	Natychmiast informuj o zagrożeniu osobę odpowiedzialną za kierowanie akcją ratowniczo – gaśniczą w obiekcie ¹ , bezpośrednio otoczenie (współpracowników, osoby postronne) oraz udaj się do części obiektu będących pod ich nadzorem.
2.	<p>Zapoznaj się z zaistniałym zdarzeniem, jeżeli pojawia się miejsce w nadzorowanej części obiektu.</p> <p><u>Procedura postępowania:</u></p> <p>A. Jeżeli w trakcie zapoznawania się, stwierdza się powstanie pożaru małego (np. pożar kosza na śmieci, pożar dokumentów na biurku) należy przystąpić do akcji gaśniczej przy użyciu gaśnicy lub hydrantu. Szybkie użycie ww. sprzętu umożliwi ugaszenie pożaru w zarodku.</p> <p>B. Jeżeli w trakcie zapoznawania się, stwierdza się powstanie pożaru rozwiniętego „du ego” (np. pożar pokoju biurowego, pożar pomieszczenia technicznego) lub nie udało się ugasić pożaru małego należy przystąpić do ewakuacji osób przebywających w nadzorowanej części budynku oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">• natychmiast poinformować o zagrożeniu osoby odpowiedzialne za kierowanie akcją ratowniczo – gaśniczą w obiekcie¹,• poinformować o zagrożeniu bezpośrednio otoczenie tj. przestrzeń wynajmowanego lokalu i sąsiednie lokale jeżeli drogi ewakuacji prowadzą przez lokal objęty pożarem,• jeżeli w momencie zauważenia znamion pożaru nie działa system bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, w tym:<ul style="list-style-type: none">- nie są przekazywane komunikaty głosowe dotyczące wystąpienia zagrożenia w obiekcie, należy natychmiast wcisnąć najbliższy przycisk ręcznego ostrzegacza pożaru (Rop-a). <div style="text-align: center;"></div> <p><u>Uruchomienie Rop-a spowoduje:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- wyświetlenie informacji o realnym zagrożeniu w pomieszczeniu centrali pożarowej przy recepcji budynku,- przekazanie informacji o pożarze bezpośrednio do straży pożarowej. <p>Jednocześnie nie w przypadku pożaru rozwiniętego „du ego” wskazany jest wcisnąć przycisk ręcznego ostrzegacza pożaru (Rop-a) usytuowanego przy centrali pożarowej (tzw. „Rop Generał”),</p> <p><u>Uruchomienie Rop-a Generała spowoduje:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• wyświetlenie informacji o realnym zagrożeniu w pomieszczeniu centrali pożarowej,• wysłanie informacji o pożarze do stacji monitorowania państwowej straży pożarowej,• wyłączenie wszystkich central wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i wentylatorów wentylacji ogólnej – bytowej w budynku,• zamknięcie klapy przeciwpożarowych – odcinających na kanałach wentylacji ogólnej w budynku (jeżeli zostaną zainstalowane w obiekcie).• uruchomienie sygnalizacji akustycznej SSP w całym budynku,• wyłączenie rozgłaszania zwiastanego z organizowanymi imprezami w hali (nie dotyczy nagłośnienia speakerów, poprzez które będzie można przekazać np. ukryte komunikaty dla

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym alarmie w Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

	<p>obsługi organizowanych imprez, szczegółowe komunikaty bezpieczeństwa),</p> <ul style="list-style-type: none"> • uruchomienie sygnalizacji akustycznej SSP w budynku, • włączenie wentylatorów oddymiających wyciągowych (6 sztuk) w sali sportowej, • otwarcie drzwi stanowiących napowietrzanie wentylacji oddymiającej sali sportowej.
<p>II. W przypadku ogłoszenia alarmu po awaryjnym alarmie w natychmiast opuścić budynek, kierujcie się następującymi zasadami:</p>	
1.	<p>Informacja dotycząca natychmiastowego opuszczenia budynku jest przekazywana w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadawanych automatycznych <u>komunikatów dźwiękowych</u> (poprzez sygnalizatory akustyczne), <p>oraz jeżeli zachodzi taka potrzeba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprzez ustnie przekazywane komunikaty o treści: „Uwaga zagrożenie po awaryjnym alarmie, proszę opuścić budynek i udać się na teren dla ewakuowanych” (komunikaty przekazywane przez wyznaczonego pracownika obiektu przy wyjściu). <p><u>Jednocześnie nieważny komunikat może być również przekazywany poprzez nagłośnienie speakerów.</u></p>
2.	Należy przerwać wykonywane prace oraz poinformować o zagrożeniu bezpośrednie otoczenie.
3.	W momencie podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi, osoby funkcyjne zakładają kamizelki odblaskowe z nadrukiem osoba funkcyjna (powyższe umożliwi szybkie zidentyfikowanie kierującego przez przybyłe na miejsce służby ratownicze).
4.	Nadzoruj przebieg ewakuacji podległych pracowników, osób postronnych z części obiektu za które są odpowiedzialni. Przy tym osoby funkcyjne ² zamykają strumień ewakuowanych ludzi z budynku.
5.	Pomagajcie im, pracownikom, osobom postronnym bezpiecznie opuścić budynek, wskazując im kierunki ewakuacji.
6.	Podporządkujcie się poleceniom kierującego akcją ewakuacyjną ¹ w budynku.
7.	Podejmujcie kroki zmierzające do nie dopuszczenia do paniki wśród ewakuowanych.
8.	Informujcie kierującego akcją ewakuacyjną ¹ o zaistniałych zagrożeniach.
9.	Podczas ewakuacji wychodząc z pomieszczenia, w razie możliwości należy sprawdzić czy wszystkie urządzenia są odłączone od prądu. Opuszczając pomieszczenie zamknij za sobą drzwi (nie na klucz).
10.	Po wyprowadzeniu osób z obiektu, udajcie się na teren dla ewakuowanych ³ .
11.	Na miejscu zbiórki, osoby funkcyjne, dokonujcie przeliczenia czy wszyscy podlegli pracownicy opuścili budynek w trakcie ewakuacji i dotarli na teren dla ewakuowanych ³ .
12.	Informacje dotyczące ilości ewakuowanych osób (w tym niezgodności w stanie osobowym) należy przekazać kierującemu akcją ewakuacyjną ¹ w budynku.
13.	Do budynku można wrócić jedynie na podstawie decyzji kierującego akcją ratowniczą – ganicz ¹ dotyczących odwołania zagrożenia po awaryjnym alarmie.

¹ Osobami odpowiedzialnymi za kierowanie akcją ratowniczą – ganicz w Orodku Sportu jest w kolejności:

- Dyrektor OSiR Bemowo,
- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym wyłączeniu prądu w Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

² Osoby funkcyjne:

- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,
- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

³ Teren dla ewakuowanych stanowi plac wewnętrzny na prawo od głównego wejścia.

8.1.3 Procedury postępowania dla pracowników, osób przebywających w budynku.

I. W przypadku zauważenia, uzyskania informacji o wykręceniu w hali zagrożenia po awaryjnym wyłączeniu prądu:	
1.	Należy przerwać pracę, poinformować o zagrożeniu osobę odpowiedzialną za kierowanie akcją ratowniczą – gaśniczą w obiekcie ¹ oraz bezpośrednio otoczenie (współpracowników, osoby postronne).
2.	<p>Należy zapoznać się z zaistniałym zdarzeniem, jeżeli pożar ma miejsce w części budynku, w której przebywasz.</p> <p><u>Procedura postępowania:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Jeżeli w trakcie rozpoznania, stwierdza się powstanie pożaru małego (np. pożar kosza na śmieci, pożar dokumentów na biurku) należy przystąpić do akcji gaśniczej przy użyciu gaśnicy lub hydrantu. Szybkie użycie ww. sprzętu umożliwi ugaszenie pożaru w zarodku.• Jeżeli w trakcie rozpoznania, stwierdza się powstanie pożaru rozwiniętego „dużego” (np. pożar szatni, pożar pomieszczenia technicznego, pożar magazynu oleju) lub nie udało się ugaszyć pożaru małego należy:<ul style="list-style-type: none">- natychmiast poinformować o zagrożeniu osoby odpowiedzialne za kierowanie akcją ratowniczą – gaśniczą w obiekcie¹,- poinformować o zagrożeniu bezpośrednio otoczenie,• jeżeli w momencie zauważenia znamion pożaru nie działa system bezpieczeństwa awaryjnego w obiekcie, w tym:<ul style="list-style-type: none">- nie są przekazywane komunikaty dźwiękowe dotyczące wystąpienia zagrożenia w obiekcie,- nie są przekazywane komunikaty głosowe,<p>należy natychmiast wcisnąć najbliższy przycisk ręcznego ostrzegacza pożaru (Rop-a).</p><div style="text-align: center;"></div> <p><u>Uruchomienie Rop-a spowoduje:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- wyświetlenie informacji o realnym zagrożeniu w pomieszczeniu centrali awaryjnej przy recepcji budynku,- przekazanie informacji o pożarze bezpośrednio do straży pożarnej.
II. W przypadku ogłoszenia alarmu awaryjnego, należy natychmiast opuścić budynek, kierując się następującymi zasadami:	
1.	<p>Informacja dotycząca natychmiastowego opuszczenia budynku jest przekazywana w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none">• nadawanych automatycznych <u>komunikatów dźwiękowych</u> (poprzez sygnalizatory akustyczne), <p>oraz jeżeli zachodzi taka potrzeba:</p>

Instrukcja bezpieczeństwa po awaryjnym zdarzeniu w Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.

	<ul style="list-style-type: none"> poprzez ustnie przekazywane komunikaty o treści: „<i>Uwaga zagrożenie po awaryjnym zdarzeniu, proszę opuścić budynek i udać się na teren dla ewakuowanych</i>” (komunikaty przekazywane przez wyznaczonego pracownika obiektu przy użyciu tuby). <p>Jednocześnie nie wolno komunikat może być również przekazywany poprzez nagłośnienie speakerów.</p>
2.	Należy przerwać wykonywaną pracę, zajęcia oraz poinformować o zagrożeniu bezpośrednio otoczenie.
3.	Wychodząc z pomieszczenia należy w miarę możliwości wyłączyć wszystkie urządzenia i zamknąć za sobą drzwi (przez zamknięcie drzwi, nie należy rozumieć zamykania na klucz zamka). Powyższe nie dotyczy urządzeń, instalacji które muszą pracować w sposób ciągły.
4.	Pracownik recepcji/konserwator lub osoba zastępująca, przygotowuje dla kierującego akcją ¹ wykaz pracowników hali określonej na podstawie rejestru obecności.
5.	Trenerzy, instruktorzy prowadzących zajęcia w hali przygotowują dla kierującego akcją ¹ wykaz osób wliczonych, trenujących w danej grupie.
6.	Pracownik recepcji/konserwator przygotowuje zestaw awaryjny dla strażaka po awaryjnym zdarzeniu. Zestaw powinien zawierać: - klucze do poszczególnych pomieszczeń budynku, - instrukcję bezpieczeństwa po awaryjnym zdarzeniu z planem hali sportowej, planem sytuacyjnym.
7.	Po opuszczeniu pomieszczenia, należy kierować się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego, przyjmując zasady ewakuowania się najkrótszą drogą.
8.	Poruszaj się po drogach ewakuacji należy pamiętać, aby nasz układ oddechowy znajdował się poniżej chmur gazów awaryjnych.
9.	Należy pomagać im, osobom postronnym bezpiecznie opuścić budynek, wskazując im kierunki ewakuacji.
10.	Należy podporządkować się poleceniom kierującego akcją ewakuacyjną ¹ i poleceniom osób funkcyjnych ² , trenerom.
11.	W uporządkowany sposób wyjść na zewnątrz budynku i kierować się na teren dla ewakuowanych ³ .
	 <p>Oznaczenie miejsca zbiórki do ewakuacji.</p>
12.	Należy informować osoby funkcyjne ² o zaistniałych zagrożeniach.
13.	Na miejscu zbiórki, osoby funkcyjne ² dokonują przeliczenia, czy wszyscy pracownicy i trenujący opuścili obojętne w trakcie ewakuacji i dotarli na teren dla ewakuowanych ² .
14.	Powrót do budynku jest możliwy, jedynie po odwołaniu alarmu przez kierującego akcją ratowniczą ¹ .
Gdy nie można opuścić pomieszczenia, na przykład wskutek silnego zadymienia dróg ewakuacji, należy:	
1.	Zamknąć drzwi (nie na klucz) i uszczelnić je mokrym ręcznikiem lub kocem.
2.	Pozostać przy oknie i poczekać na pomoc strażaka po awaryjnym zdarzeniu.

¹ Osobami odpowiedzialnymi za kierowanie akcją ratowniczą – gą nicz w o rodku sportu jest w kolejno ci:

- Dyrektor OSiR Bemowo,
- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,
- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

² Osoby funkcyjne:

- Kierownik hali sportowej,
- Kierownik działu technicznego,
- administrator obiektu,
- konserwator (pełni całodobowy dozór obiektu).

³ Teren dla ewakuowanych stanowi plac wewnętrzny na prawo od głównego wejścia.

IX. Organizacja i warunki ewakuacji.

Ewakuacja ludzi z budynku lub jego części zarządza się w przypadku powstania zdarzenia, którego rozmiary wskazują na możliwość zagrożenia zdrowia lub życia osób znajdujących się w obiekcie. Za takie zdarzenie należy uznać:

- pożar powstały w pomieszczeniach, w których stosowane są materiały, substancje łatwo zapalne, z uwagi na możliwość szybkiego rozprzestrzenienia się po nim,
- pożar w wyniku którego wydzielają się substancje toksyczne lub powstaje duże zadymienie,
- pożar, który powstał w pobliżu klatki schodowej lub przebiega na inne kondygnacje i w wyniku dalszego rozwoju może uniemożliwić ewakuację,
- pożar, którego nie udało się ugasić gaśnicami,
- każde inne niepożarowe zdarzenie stanowiące zagrożenie dla konstrukcji budynku lub zagrażające zdrowiu lub życiu przebywających w nim osób.

9.1 Zarządzenie ewakuacji.

Zgodnie z procedurami przyjętymi w o rodku sportowy, w przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia decyzyjny wydaje:

- **Dyrektor OSiR Bemowo,**
- **Kierownik hali sportowej,**
- **Kierownik działu technicznego,**

a w przypadku ich nieobecności w obiekcie:

- **administrator obiektu,**
- **konserwator** (pełni całodobowy dozór obiektu).

Ewakuacja może być również ogłoszona na wypadek zagrożenia powstałego na zewnątrz budynku lub w innym obiekcie. Alarm należy ogłosić po upewnieniu się, co do zaistnienia rzeczywistego zagrożenia.

Do przekazania informacji o ewakuacji należy wykorzystać wszelkie możliwe środki powiadamiania. W tym:

- sygnalizatory akustyczne systemu alarmu awaryjnego,
- nagłośnienie głośnika,
- tuba, która powinna być w wyposażeniu obiektu.

W przypadku niezadziałania systemów bezpieczeństwa awaryjnego należy wyznaczyć spośród podległych pracowników osoby, które chodząc po budynku lub przy użyciu nagłośnienia głośnika będą ogłaszały alarm (poruszajcie się po hali przy użyciu tuby):

„Uwaga! Zagrożenie po awaryjnym. Proszę opuścić budynek i udać się na teren dla ewakuowanych”.

Do przekazania informacji o ewakuacji należy wykorzystać wszelkie możliwe środki powiadamiania.

Wytyczne prowadzenia ewakuacji osób i mienia stanowi **załącznik nr 4 do instrukcji**.

UWAGA: **Jako rejon dla ewakuowanych, wyznacza się plac wewnętrzny usytuowany na prawo od głównego wejścia.**

Oznaczenie miejsca zbiórki do ewakuacji

9.2 Odwołanie ewakuacji.

Wyznaczona przez kierującego akcją osoba odwołuje ewakuację przekazując informację:

„Zagrożenie zostało zlikwidowane, odwołuje się alarm”.

X. Warunki wyposażenia orodka sportu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynności konserwacyjnym.

Hala sportowa zgodnie z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych, technicznie – budowlanych, wyposażona jest w następujące instalacje i urządzenia związane z ochroną przeciwpożarową:

- instalacje elektryczne z przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu usytuowanym przy głównym wejściu,
- system sygnalizacji pożaru z monitoringiem awaryjnym,
- instalacje oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjne i kierunkowego),
- instalacje wodociągowe przeciwpożarowe z hydrantami 25,
- samoczynne urządzenie oddymiające w Sali sportowej,

Instalacje techniczne i urządzenia przeciwpoarowe oraz instalacje użytkowe w budynku należy poddawać okresowym przeglądom i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach szczegółowych, Polskich Normach, oraz dokumentacji techniczno – ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Eksploatacja urządzeń i instalacji, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się ognia jest zabroniona.

Sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń i instalacji przeciwpoarowych, gaśnic oraz instalacji użytkowych znajdujących się w budynku określono w **załączniku nr 5**.

XI. Zabezpieczenie prac po arowo niebezpiecznych.

W pomieszczeniach hali sportowej w trakcie normalnego funkcjonowania nie przewiduje się prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem poarowym.

Jednocześnie w sytuacji szczególnej np. prowadzenie prac remontowych, modernizacji obiektu, dopuszcza się prowadzenie takich prac, przy spełnieniu warunków bezpieczeństwa poarowego, określonych w załączonej instrukcji zabezpieczenia prac po arowo – niebezpiecznych – **załącznik nr 9**.

XII. Szkolenie przeciwpoarowe pracowników.

A. Cel i zakres szkoleń.

Celem szkoleń przeciwpoarowych jest zapoznanie pracowników orodka sportu z:

- zagrożeniami poarowymi występującymi w pomieszczeniach budynku,
- sposobami eliminacji zagrożenia poarowych,
- przepisami ochrony przeciwpoarowej,
- zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

W szkoleniach przeciwpoarowych zobowiązani są uczestniczyć wszyscy pracownicy, oraz osoby podejmujące działalność na terenie obiektu.

B. Rodzaje i zakres szkoleń przeciwpoarowych.

- a) **szkolenie wstępne** obejmujące zapoznanie pracowników z "Instrukcją bezpieczeństwa poarowego", a w szczególności:
 - zagrożeniami poarowymi występującymi w pomieszczeniach orodka i na stanowisku pracy,
 - zasadami i warunkami bezpiecznej ewakuacji osób i mienia,
 - zasadami przeciwdziałania zagrożeniom poarowym,
 - zasadami użytkowania urządzeń gaśniczych i przeciwpoarowych znajdujących się w rejonie stanowiska pracy.

b) **szkolenie informacyjne** - organizowane w związku z:

- wprowadzeniem istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpoarowej w orodku,
- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpoarowym zabezpieczeniu orodka sportu,
- wprowadzeniem na teren orodka sportu nowych urządzeń technologicznych, stwarzających zagrożenie poarowe,
- zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni podlegających za sobą wzrost zagrożenia poarowego, zaleceniem kontrolnych organów ochrony przeciwpoarowej.

C. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń .

- 1) Szkolenie przeciwpoarowe nadzoruje Dyrektor OSiR m. st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo poprzez wyznaczone osoby.
- 2) Szkoleniu wstępnie podlegają pracownicy przyjmowani do pracy, przed przystąpieniem do wykonywania czynności zawodowych.
- 3) Do przeprowadzenia szkoleń informacyjnych powinny być zaangażowane w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje.
- 4) Szkolenie informacyjne należy prowadzić w miarę potrzeb bieżących.
- 5) Grupy osób szkolonych nie powinny przekraczać 25 osób.

D. Dokumentacja szkoleń .

- 1) Dokumentacja szkolenia przeciwpoarowego stanowi oświadczenie osoby prowadzącej szkolenie, zawierające datę, miejsce, wykaz osób uczestniczących w szkoleniu i program szkolenia.
- 2) Za oświadczenie to włącza się do akt osobowych pracownika. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 6**.

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1. Wykaz telefonów alarmowych.

TELEFONY ALARMOWE

STRA PO ARNA	998
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POLICJA	997
STRA MIEJSKA	986
POGOTOWIE GAZOWE	992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE WODOCIĄGOWE	994
CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	196 56

Załącznik nr 2. Owiadczenie dot. zapoznania się z postanowieniami Instrukcji.

O W I A D C Z E N I E

.....
/ nazwisko i imię pracownika, stanowisko/

Niniejszym oświadczam, że zostałem/am/ zapoznany/na/ z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa po awaryjnym” obowiązujecej w Hali Sportowej przy ul. Obrocy Tobruku 40 w Warszawie, oraz zobowiązuje się do przestrzegania zawartych w tej instrukcji zasad postępowania na wypadek powstania awarii.

.....
/podpis przyjmującego owiadczenie/

.....
/data, podpis pracownika/

Załącznik nr 3. Zapobieganie możliwości powstania pożaru.

W celu ograniczenia zagrożenia pożarowego w pomieszczeniach hali sportowej oraz przyległym terenie zabrania się wykonywania czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, oraz utrudnienia w prowadzeniu działań ratowniczo-gaśniczych, a w szczególności:

A. Dla zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji osób na terenie budynku zabrania się:

- **składowania materiałów palnych na poziomych i pionowych drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,**
- ustawiania w drzwiach wyjściowych, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację osób i mienia,
- **zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,**
- stosowania systemu kontroli dostępu ograniczającego możliwość przeprowadzenia ewakuacji z budynku w przypadku powstania zagrożenia,
- stosowania na drogach ewakuacji drzwi rozsuwanych, których konstrukcja nie zapewnia samoczynnego ich otwarcia i pozostania w pozycji otwartej w przypadku powstania pożaru w obiekcie lub awarii drzwi,
- ograniczania szerokości, ilości wyjść, przejść ewakuacyjnych,
- sytuowania drzwi ewakuacyjnych w sposób ograniczający ich całkowite otwarcie,
- **uniemożliwienia lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych,**
- lokalizowania elementów wystroju wnętrza, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wymaganych wartości,
- **stosowania na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji łatwo zapalnych materiałów i wyrobów budowlanych,**
- prowadzenia instalacji zawierających media palne wzdłuż dróg ewakuacyjnych,
- zmian organizacji ruchu osobowego do pomieszczeń bez uwzględnienia wymagań ewakuacyjnych.

B. Dla zapewnienia ogólnych warunków bezpieczeństwa zabrania się:

- uniemożliwienia lub ograniczania dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - do urządzeń sterujących instalacjami technicznymi, mającymi wpływ na bezpieczeństwo pożarowe, a zwłaszcza do wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, pomieszczenia służące technicznym,
- **używania otwartego ognia i palenia tytoniu w budynku,**
- spalania śmieci i odpadków umożliwiających zapalenie się otoczenia,
- pozostawiania po zakończeniu pracy nie wyłączonych urządzeń elektrycznych chyba, że wymaga tego proces technologiczny,
- pozostawiania bez dozoru włączonych odbiorników prądu tj: grzałki, żelazka, czajniki, suszarki do włosów, promienniki, itp.,
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej bezpośrednio na podłożu palnym chyba, że ich konstrukcja zabezpiecza podłoże przed zapaleniem,

- u ytkowania elektrycznych przeno nych urz dze grzewczych i ustawiania ich na podło u palnym, z wyj tkiem urz dze eksploatowanych zgodnie z warunkami okre lonymi przez producenta,
- u ywania piecyków przeno nych, grzejników elektrycznych, kuchenek z otwart spiral grzejn ,
- zakładania prowizorycznych elektrycznych instalacji,
- u ywania uszkodzonych odbiorników i instalacji elektrycznej,
- dokonywania remontów i przeróbek urz dze i instalacji elektrycznej w tym, prowizorycznego ł czenia przewodów instalacji elektrycznej,
- **u ywania sprz tu po arniczego do celów nie zwi zanych z ochron przeciwpo arow ,**
- przechowywania cieczy łatwo palnych i wybuchowych w pomieszczeniach nie przygotowanych technologicznie i technicznie,
- **gromadzenia odpadów palnych powstałych w czasie pracy - nale y usuwa je bezzwłocznie po zako czeniu pracy,**
- składania materiałów palnych, tkanin, papieru itp. na kaloryferach lub innych urz dzeniach ogrzewczych,
- **składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych,**
- dokonywania innych czynno ci, które obni yłyby stan bezpiecze stwa po arowego lub mogły przyczyni si do powstania albo rozprzestrzenia si po aru.

C Podczas przechowywania i składowania materiałów palnych nale y:

- wszystkie czynno ci zwi zane z u yciem, transportem lub składowaniem materiałów palnych wykonywa zgodnie ze wskazaniem ich producenta lub warunkami ochrony przeciwpo arowej okre lonymi w instrukcji technologicznej,
- materiały palne przechowywa w sposób uniemo liwiaj cy powstanie po aru lub wybuchu w nast pstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego ich oddziaływania,
- na stanowisku pracy przechowywa ilo materiału palnego nie przekraczaj c wielko ci dobowego zapotrzebowania, je eli przepisy szczególne nie stanowi inaczej (zapas materiałów palnych przekraczaj cy zapotrzebowanie dobowe nale y przechowywa w oddzielnym, przystosowanym do tego celu pomieszczeniu),
- materiały palne przechowywa w odległo ci nie mniejszej ni 0,5 m od urz dze i instalacji, których powierzchnie zewn trzne mog nagrzewa si do temperatury przekraczaj cej 100°C, linii kablowych o napi ciu powy ej 1 kV, przewodów uziemiaj cych i przewodów odprowadzaj cych instalacji odgromowej, oraz czynnych rozdzielnic pr du elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napi ciu powy ej 400V,
- cieczy palne o temperaturze zapłonu poni ej 55 °C nale y przechowywa wył cznie w pojemnikach, urz dzeniach i instalacjach, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzaj cych ładunki elektryczno ci statycznej, wyposa onych w szczelne zamkni cia (w przypadku opakowa ceramicznych nale y zabezpieczy je przed stłuczeniem),
- **w obiektach zaliczonych do kategorii zagro enia ludzi nie nale y przechowywa materiałów niebezpiecznych po arowo w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obr bie klatek schodowych i korytarzy, oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dost pnych,**

- przy stosowaniu cieczy łatwo zapalnych i gazów palnych w pomieszczeniu należy zapewnić skuteczną wentylację,
- przy przechowywaniu cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C w budynkach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi należy przestrzegać następujących normatywów:
 - w jednej strefie po awaryjnym pożarze zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi innej niż ZL IV (budynki mieszkalne) oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo-usługowe, dopuszcza się przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu do 21 °C, oraz do 50 dm³ cieczy o temp. zapłonu 21 °C-55 °C, a w mieszkaniach odpowiednio 5 i 20 dm³ cieczy,
 - w pomieszczeniach usługowo - handlowych dopuszczalne jest przechowywanie cieczy palnych o temperaturze zapłonu do 55°C w takiej ilości, aby gęstość obciążenia ogniowego stworzona przez te ciecze nie przekroczyła 500 MJ/m²,
 - w pomieszczeniach handlowo - usługowych stanowiących odrębne strefy po awaryjnym pożarze dopuszcza się przechowywanie większej ilości cieczy od określonych wyżej, pod warunkiem, że pomieszczenia te spełniają wymagania budowlane i instalacyjne dotyczące obiektów magazynowych.

Wszystkie materiały palne znajdujące się wewnątrz budynku lub na terenie przyległym powinny być używane oraz przechowywane w sposób nienaruszający bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W przypadku zmian w pomieszczeniach hali sportowej w tym sposobu zagospodarowania powierzchni w stosunku do ustaleń projektowych – wprowadzane zmiany należy uzgodnić z rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych na etapie tworzenia odpowiedniego projektu technicznego.

Załącznik nr 4.

Wytyczne prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia z obiektu sportowego należy przestrzegać następujących zasad:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia należy wykorzystać istniejące środki łączności, oraz w razie potrzeby pracowników zatrudnionych w budynku.
2. Kierującymi akcją ewakuacyjną wyznaczają osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup ewakuacyjnych, przyjmując założenia, że zgodnie z podstawowymi obowiązkami pracowniczymi, za sprawność ewakuacji z pomieszczeń i powierzchni odpowiedzialni są pracownicy, znajdujący się na terenie objętym ewakuacją. Ponadto kierującymi akcją ustala ewentualne potrzeby ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.
3. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczenia, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykaniem ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych

- siłach. Pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku ewakuacyjnymi znakami bezpieczeństwa.
4. W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy - powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjściowych a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła powstania, i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.
 5. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
 6. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacja mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, walorów, urządzeń i dokumentacji. Do demontażu i ewakuacji mienia należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby. W pracy tej należy wykorzystać sprzęt techniczny i transportowy, znajdujący się na terenie budynku oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz. Powyższe działania należy prowadzić w sposób, o którym mowa w punkcie 2.
 7. Bez wyraźnej potrzeby nie należy otwierać drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte powodzią - gwałtowny dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia, jeżeli sytuacja wymaga otwarcia drzwi do takich pomieszczeń należy skryć się za framugą - nie stać w świetle drzwi.
 8. Nie należy korzystać z wind, dźwigów w trakcie ewakuacji.
 9. W przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz.
 10. W przypadku przebywania na terenie obiektu osób nieletnich - dzieci należy pamiętać, że w sytuacjach zagrożenia, pod wpływem paniki, mogą zachowywać się irracjonalnie np. ukrywać się w specyficznych miejscach, w tym w szafach).
 11. Nie należy podejmować działań powodujących ryzyko utraty życia ludzi.
 12. Nie należy podejmować się gaszenia pożaru:
 - jeżeli ogień może zablokować drogę ucieczki,
 - jeżeli ogień rozprzestrzenia się za szybko,
 - jeżeli ogień jest zbyt duży.

Załącznik nr 5.

Sposoby poddawania przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych urządzeń i instalacji przeciwpożarowych, gaśnic oraz instalacji ujętkowych znajdujących się w szpitalu.

System sygnalizacji pożaru.

System powinien być poddawany przeglądowi i czynności konserwacyjnej, zgodnie z PKN-CEN/TS 54-14:2006.

Urządzenie transmisji alarmu

Przeglądy techniczne, czynności konserwacyjne UTA powinny się odbywać zgodnie z DTR, ustaleniami producenta oraz procedurami firmy monitorującej, jednak nie rzadziej niż raz w roku.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa - hydranty wewnętrzne.

Instalacja powinna być poddawana przeglądowi i czynności konserwacyjnej zgodnie z PN-EN 671-3: 2009 Stałe urządzenia gaśnicze - hydranty wewnętrzne.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich wód

Co 5 lat wszystkie wóde powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN-EN 671-1: 2002 i PN-EN 671-2: 2002/A1:2005.

Oświetlenie awaryjne – (ewakuacyjne, bezpieczeństwa)

Instrukcja przeglądu corocznego oświetlenia ewakuacyjnego:

1. Wykonać zewnętrzne oględziny oprawy oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego (czy nie ma uszkodzeń mechanicznych).
2. Sprawdzić czy natężenie oświetlenia ewakuacyjnego jest nie mniejsze niż:
 - 1 lx w przestrzeni pionowych i poziomych dróg ewakuacji, ciągów komunikacyjnych w Sali sportowej, siłowni, szatniach,
 - 5 lx przy urządzeniach przeciwpożarowych w Sali sportowej.Pomiary należy wykonać zgodnie z zasadami określonymi w PN-EN 1838:2005.
3. Sprawdzić czas, po którym pojawia się wymagane natężenie oświetlenia ewakuacyjnego:
 - 50 % wymaganego natężenia powinno być wytworzone w ciągu 5 s,
 - pełnym poziomem natężenia w ciągu 60 s.
4. Sprawdzić czy po zaniku napięcia akumulatory wmontowane w oprawy będą pracowały przez 1 godzinę.

Wentylacja po awaryjnym (oddymiania mechanicznego).

Przeglądy techniczne oraz czynności konserwacyjne urządzeń, instalacji wentylacji oddymiającej (6 wentylatorów oddymiających), należy przeprowadzić zgodnie z zakresem określonym w dokumentacji techniczno – ruchowej (DTR) oraz zaleceniami producenta lecz nie rzadziej niż raz w roku.

Zaleca się, aby przy przeglądzie i konserwacji instalacji szczególnie uwagę zwrócić na:

- 1) Sprawdzenie parametrów technicznych wentylatorów oddymiających.
- 2) Prawidłowość działania wentylatorów oddymiających tj. czy ich prędkość obrotowa oraz wydajność jest zgodna z założeniami projektowymi.

- 3) Poprawno sterowania poszczególnymi wentylatorami oddymiaj cymi.
- 4) Sprawdzenie funkcjonowania systemu napowietrzania tj. drzwi wypychanych poprzez siłowniki.

Ga nice.

Przeł dy i konserwacje ga nic przeprowadza si w terminach okre lonych przez producentów sprz tu, lecz nie rzadziej ni raz w roku.

Instrukcja przeł du - konserwacji ga nicy proszkowej typu "x" z manometrem.

1. Wykona zewn trze ogl dziny ga nicy - sprawdzi czy:

- plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
- ga nica nie jest uszkodzona mechanicznie,
- nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
- pyszczek wylotowy lub w s dro ne,
- posiada czytelni i wła ciw etykiet oraz kontrolk ,
- wska nik ci nienia znajduje n na si na polu zielonym(dla 20° Ci nienie 1,5 MPa).

2. Naklei kontrolk z dat nast pnego przeł du.

W ga nicach posiadaj cych w z pr downic sprawdzamy stan techniczny w a, dro no i trwało poł cze . W ga nicach o pojemno ci zbiornika powy ej 6 dcm³ sprawdzamy wa no jego legalizacji.

Instrukcja przeł du - konserwacji ga nicy niegowej.

1. Wykona ogl dziny zewn trzne ga nicy - sprawdzi czy:

- plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
- ga nica nie jest uszkodzona mechanicznie,
- nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
- posiada czytelni i wła ciw etykiet oraz kontrolk z ostatniego przeł du,
- posiada aktualn , czyteln dat nast pnej legalizacji zbiornika,
- zbiornik posiada trwale wybit mas netto, brutto oraz tar ,
- ubytek masy CO₂ nie wi kszy ni 5%,
- dro no , stan techniczny tuby oraz uchwytu i przewodu jest prawidłowy i wła ciwy dla danego typu ga nicy.

2. Naklei kontrolk z dat nast pnego przeł du.

Instalacja wentylacji mechanicznej.

Konserwacja wentylacji mechanicznej, klimatyzacji powinna si odbywa zgodnie z ustaleniami DTR oraz producenta.

Instalacja wentylacji grawitacyjnej.

Zgodnie z ustaw z dnia 7 lipca 1994r - Prawo budowlane przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne) powinny by poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku polegaj cej na sprawdzeniu stanu technicznego.

Instalacja elektryczna oraz instalacja odgromowa.

Zgodnie z ustaw z dnia 7 lipca 1994r - Prawo budowlane instalacje elektryczna i odgromowa powinny by poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat polegaj cej na sprawdzeniu stanu sprawno ci poł cze , osprz tu, zabezpiecze i rodków ochrony od pora e , oporno ci izolacji przewodów oraz uziemie instalacji i aparatów.

Przeciwo arowy wył cznik pr du.

Przeciwo arowy wył cznik pr du budynku powinien by , co najmniej raz w roku poddawany próbie i badaniom potwierdzaj cym prawidłowo jego działania.

Zał cznik nr 6. O wiadczenie dot. szkolenia okresowego z zakresu ochrony przeciwo arowej.

**SZKOLENIE
Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPO AROWEJ**

O WIADCZENIE

Ja ni ej podpisany/am/ o wiadczam, e zostałem/am/ zapoznany/a/ z obowi zuj cymi w zatrudniaj cej mnie firmie i na moim stanowisku pracy, przepisami ochrony przeciwo arowej, a w szczególno ci z zasadami alarmowania, post powania w przypadku powstania po aru oraz przeznaczeniem i zasadami u ytkowania ga nic i urz dze po arniczych.

Jednocze nie zobowi zuj si do przestrzegania wszystkich wydanych w tym zakresie przepisów.

Nazwisko i imi : Podpis

Podpis prowadz cego szkolenie :

Warszawa dnia

*Instrukcja bezpieczeństwa po otwarciu Hali Ośrodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo
przy ul. Obrotów Tobruku 40 w Warszawie.*

Załącznik nr7. Wykaz osób zapoznanych z instrukcją.

L.p.	Komórka	Nazwisko i imię	Data	Podpis	Uwagi

**Instrukcja bezpieczeństwa po otwarciu Hali Ośrodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo
przy ul. Obroćców Tobruku 40 w Warszawie.**

Załącznik nr 8.

Rejestr aktualizacji oraz wprowadzonych zmian w treści instrukcji.

L.p	Nr strony	Zmiana dotyczy	Wprowadził Data	Zatwierdził Data

Załącznik nr 9.

Instrukcja zabezpieczenia prac po arowo niebezpiecznych.

I. Postanowienia ogólne.

- 1) Instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa po arowego przy wykonywaniu prac po arowo niebezpiecznych oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpo arowego prac, o których mowa w pkt. 2.
- 2) Pod pojęciem prac po arowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:
 - prace remontowo - budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległym do nich terenie i placach składowych, na (w) których występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną,
 - prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,
 - wszelkie prace remontowo - budowlane prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności:

- wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
 - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
 - rozniecanie ognisk,
 - używanie materiałów pirotechnicznych,
 - wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe:
 - przygotowanie do stosowania gazów, pyłów i cieczy łatwo zapalnych,
 - stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania, klejenia,
 - mycia,
 - nasycania,
 - suszenie substancji palnych,
 - usuwania pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.
- 3) Do przestrzegania określonych w instrukcji postanowień zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac po arowo niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac, oraz użytkownicy obiektu (pomieszczenia, terenu), gdzie prace są prowadzone.
 - 4) Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace po arowo niebezpieczne na terenie hotelu.
 - 5) Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, o których mowa w pkt. 3 i 4 z treścią instrukcji należy do kierowników komórek organizacyjnych, zatrudniających tych pracowników i zawierających umowy dotyczące wykonywania prac po arowo niebezpiecznych. Postanowienia niniejszego rozdziału powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji ww. prac.

- 6) Postanowienia zawarte w rozdziale nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpoarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

II. Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpoarowych prac po arowo - niebezpiecznych.

1. Prace po arowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie budynku pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpoarowej, obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.
2. Wymagania, o których mowa powyżej ustalane są komisyjnie każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszego rozdziału, oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
3. Zasady działania Komisji, o której mowa w pkt. 2:
 - 3.1 Skład osobowy Komisji tworzą:
 - Kierownik hali sportowej lub osoba przez niego upoważniona - **przewodniczący**,
 - Kierownik działu technicznego – **członek**,
 - Kierownik grupy/firmy wykonującej prace – **członek**.
 - 3.2 Skład osobowy komisji może być zwikszoany o niezbędnych specjalistów na wniosek przewodniczącego (np. specjalista ds. ppo., bezpodległego wykonawcę danego procesu technologicznego).
 - 3.3 Prace komisji organizuje jej przewodniczący.
 - 3.4 Komisja przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych po arowo przeprowadza:
 - ocenę zagrożenia po arowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane, oraz
 - ustala rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
 - wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
 - zapewnia wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
 - 3.5 Komisja ze swoich prac sporządza "Protokół zabezpieczenia przeciwpoarowego prac po arowo niebezpiecznych" wg. wzoru podanego w załączniku.
 - 3.6 Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w ww. protokole przewodniczący wydaje grupie/firmie pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg. wzoru podanego w załączniku. Dokonuje tego po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o:
 - zakończeniu prac od wykonawcy robót,
 - pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa po arowego w rejonie wykonywanych prac od osoby lub osób wyznaczonych w protokole.Przewodniczący dokonuje odbioru robót, kwituje to stosownym wpisem w zezwoleniu, o którym mowa powyżej.
 - 3.7 Do obowiązku przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac po ich zakończeniu, zgodnie z ustaleniami w "Protokole zabezpieczenia prac po arowo niebezpiecznych".

4. Po zakończeniu prac cała dokumentacja kierownik techniczny obiektu przechowuje w dokumentacji technicznej obiektu.

III. Wytyczne zabezpieczenia prac po arowo niebezpiecznych.

- 1) Przygotowanie budynku, pomieszczenia i terenu do prowadzenia prac niebezpiecznych po arowo polega na:
- oczyszczeniu pomieszczenia lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczenia,
 - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
 - zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,
 - sprawdzeniu, czy znajdują się w siednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego będą rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami po arowo niebezpiecznymi,
 - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
 - przygotowaniu w miejscu dokonywania prac po arowo niebezpiecznych m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężenia par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
 - gaśnic,
 - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac po arowo niebezpiecznych.
- 2) Przy wykonywaniu prac po arowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
 - zapas substancji znajdujących się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
 - pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - prace niebezpieczne po arowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- 3) Miejsce wykonywania prac po arowo niebezpiecznych należy wyposażyć w gaśnice w ilości i rodzaju umożliwiającej likwidację wszelkich różel pórów.
- 4) Po zakończeniu prac po arowo niebezpiecznych w pomieszczeniu i pomieszczeniach siednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłoczących lub urządzeń czystek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pórów, oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od różel zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponownie po upływie kilku godzin licząc od czasu zakończenia prac po arowo niebezpiecznych (czas okres i ilości kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac po arowo niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia).
- 5) Prace po arowo niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, za sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pórów.
- 6) Butle ze sprężonymi gazami, które są wykorzystywane przy pracach po arowo niebezpiecznych, mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania ww. prac i powinny być pod stałym nadzorem.
- 7) **Magazynowanie butli z gazami sprężonymi może odbywać się wyłącznie w specjalnie przygotowanych do tego celu pomieszczeniach. Magazynowanie butli w innych miejscach (w tym „pod ziemią” - poniżej poziomu terenu, jest zabronione).**
- 8) W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości butli z gazem palnym należy ustawić w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

IV. Obowiązki osób nadzorujących i prowadzących prace po arowo niebezpieczne.

Osoba odpowiedzialna za sprawowanie nadzoru nad przebiegiem prac po arowo niebezpiecznych, powinna w szczególności:

- zna obowiązujące przepisy przeciwpoarowe, oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac po arowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich prowadzenie,
- sprawdza zabezpieczenie przeciwpoarowe stanowisk prac niebezpiecznych po arowo oraz wydawa polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągłości,
- wstrzymuje prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pórów, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,

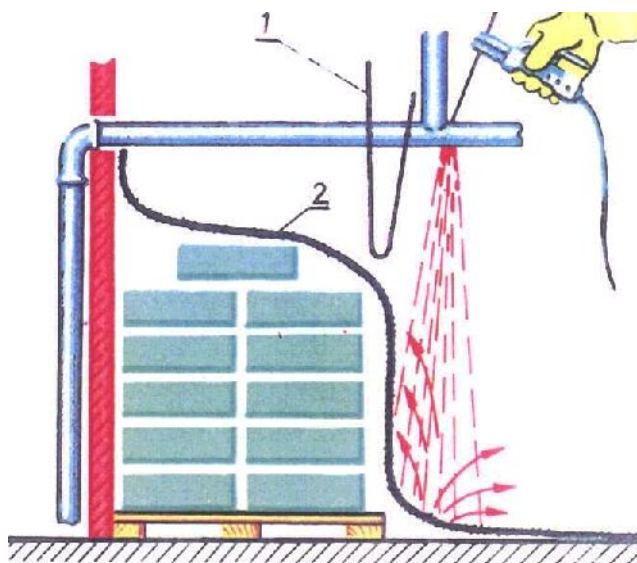
Instrukcja bezpieczeństwa po arowego Hali Orodka Sportu i Rekreacji dzielnicy Bemowo przy ul. Obroców Tobruku 40 w Warszawie.

- bra udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac po arowo niebezpiecznych.

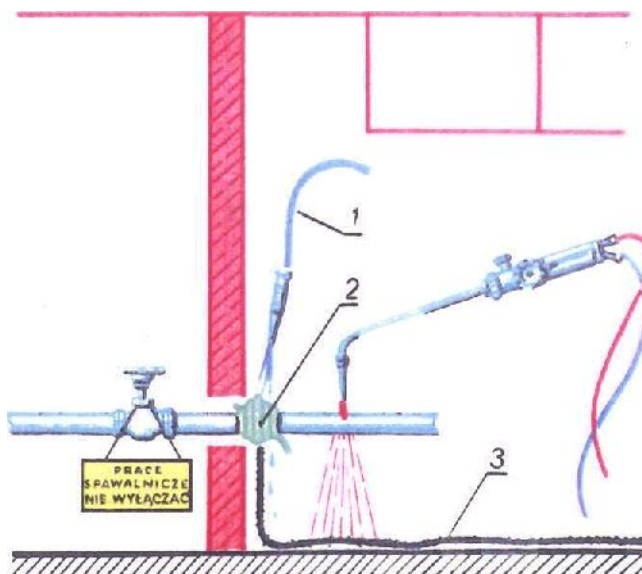
Do obowiązków wykonawcy prac po arowo niebezpiecznych należą w szczególności ci:

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania, oraz rozprzestrzenienia po arowo,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpo arowych, obsługi gaśnic, oraz zasad postępowania w przypadku powstania po arowo,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia, przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych po arowo,
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj gaśnic,
- rozpoczynanie prac po arowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpo arowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac po arowo niebezpiecznych,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie po arowo, oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac po arowo niebezpiecznych, oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac - czynności po arowo niebezpiecznych,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac po arowo niebezpiecznych nie zainicjowano po arowo,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpo arowym prac i czynności po arowo niebezpiecznych.

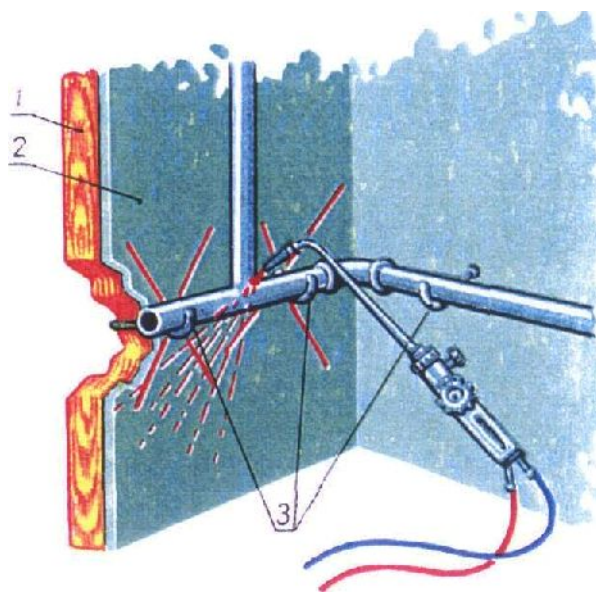
PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC PO AROWO - NIEBEZPIECZNYCH

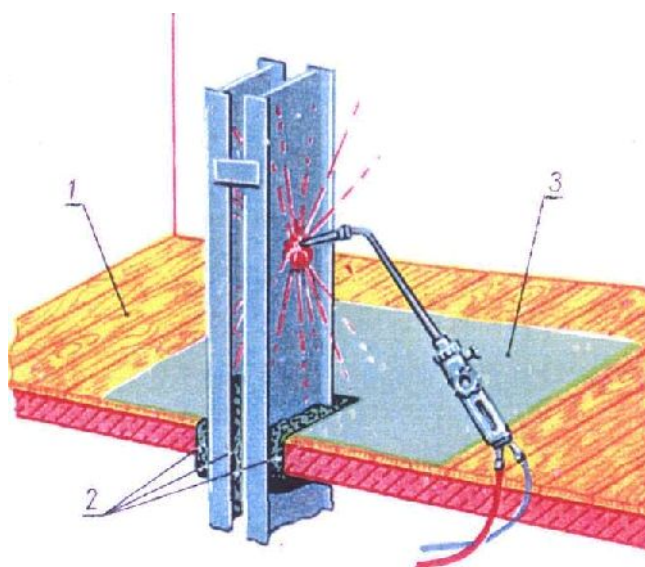
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłania się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 - ekran z blachy, 2 - koc z materiału niepalnego,

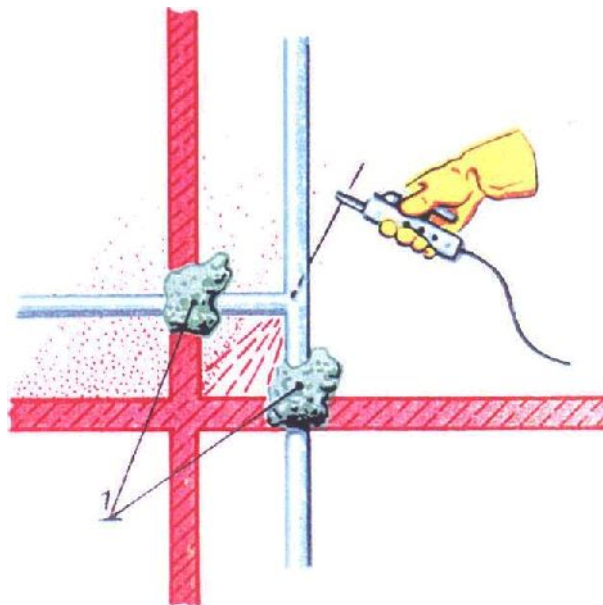
Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1 - przewód doprowadzający wodę, 2 - zwoje sznura niepalnego, 3 - koc z materiału niepalnego.

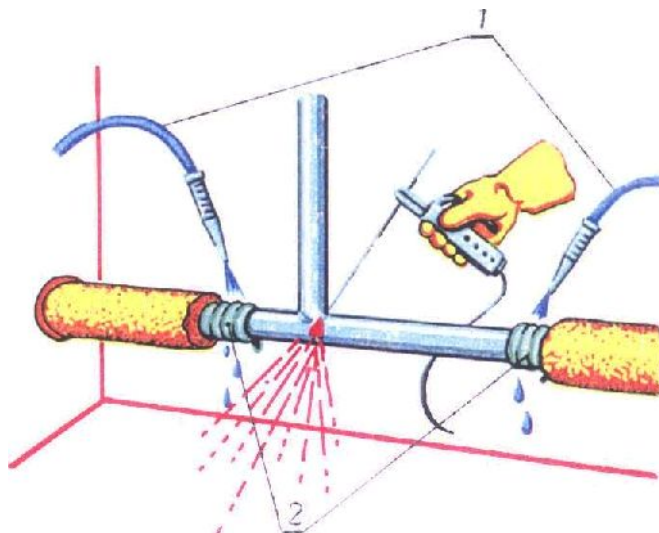
Elementy instalacji rozgrzewaj ce si przy spawaniu bezpo rednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykaj ce si z materiałami palnymi, nale y zdemontowa lub skutecznie chłodzi : 1 - palna cianka 2 - niepalna wykładzina, 3 - haki podtrzymuj ce instalacj .

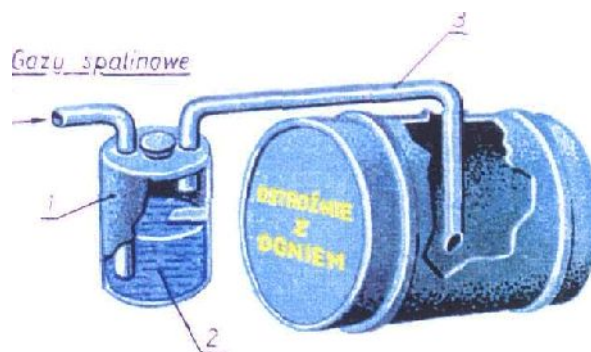
Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcji przechodz cego przez element drewniany: 1 - drewniany element, 2 – szczeliwo niepalne, 3 – koc z materiału niepalnego.

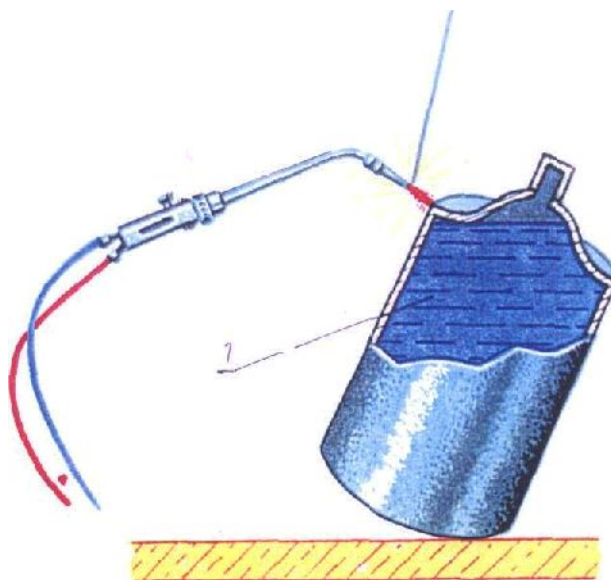
Wszelkie otwory i szczeliny prowadz ce do s siednich pomieszcze i pozostaj ce w zasi gu rozprysków spawalniczych powinny by uszczelnione za pomoc niepalnego materiału - 1.

Z izolowanych ruroci gów, na których prowadzi si prace spawalnicze, nale y usun izolacj ciepln na odcinku gwarantuj cym bezpiecze stwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo palna) chłodzi skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1 - przewody doprowadzaj ce wod 2 - zwoje sznura azbestowego.

Ci te lub spawane pojemniki, mog ce zawiera gazy lub pary cieczy palnych, nale y przed przyst pieniem do prac wype ni gazem oboj tnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego, podawanymi przez łapaczk iskier: 1 - łapaczk iskier, 2 - woda, 3 - przewód doprowadzaj cy gazy do wn trza pojemnika.

Niewielkie pojemniki, mog ce zawiera palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpiecza si skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napetniaj c je wod